

**Методичні рекомендації
щодо проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з хімії у 2024-2025 н.р.**

Дехтяренко Світлана Григорівна

*Методист обласного науково-методичного центру КЗ «ЗОІППО»ЗОР,
Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради*

Методичні рекомендації щодо проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії визначають порядок організації та проведення означеної олімпіади у м. Запоріжжі, її організаційне та методичне забезпечення, порядок участі в ній учнів і визначення переможців.

Учнівські олімпіади проводяться за порядком, визначеним Положенням про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, турніри, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року № 1318/20056 зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 25 жовтня 2021 року № 1127, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 грудня 2021 р за № 1570/37192.

Департамент освіти і науки Запорізької ОВА своїм наказом від 29.10.2024 № 458 затвердив порядок організації та проведення II, III етапів учнівських олімпіад.

Організаційно-методичне забезпечення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії здійснює Запорізький ОІППО.

Для організації та проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії наказом створено оргкомітет, журі та предметно-методична комісія, яка готує завдання та критерії їх оцінювання. Уповноважена особа ЗОІППО готує аналіз результатів III (обласного) етапу учнівських олімпіад і розміщує відповідну інформацію в визначені терміни.

У III етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії беруть участь здобувачі освіти загальноосвітніх навчальних закладів м. Запоріжжя та області, що стали переможцями II етапу і включені до складу команди району відповідно на рівні 8 – 11 класу навчання. Учень має право брати участь в олімпіаді, виконуючи завдання старшої вікової категорії. У цьому випадку необхідно подати заяву в організаційний комітет у встановлений формі.

Учасники олімпіади отримують завдання та дають на них відповіді державною мовою.

Для визначення остаточного складу команд IV етапу учнівських олімпіад проводяться відбірково-тренувальні збори, до участі в яких запрошуються переможці III (обласного) етапу учнівських олімпіад поточного навчального року. Склад учасників відбірково-тренувальних зборів визначає журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії. Відповідальність за організацію і проведення відбірково-тренувальних зборів несе відповідальний за проведення відбірково-тренувальних зборів.

Представники організаційного комітету разом з головою журі Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії можуть позбавити учасника права участі в учнівській олімпіаді й відбірково-тренувальних зборах за порушення правил проведення, а саме:

- спроби застосування засобів комунікації, електронних носіїв інформації, друкованих чи рукописних матеріалів, не передбачених умовами завдань під час проведення змагання;
- спроби спілкування з іншими учасниками при проведенні змагальних заходів, спрямовані на порушення правил академічної доброчесності;
- запізнення без поважної причини після початку учнівської олімпіади;
- поведінку, що перешкоджає роботі інших учасників або є потенційно небезпечною.

За означені порушення учасника олімпіади позбавляють права продовжувати роботу і видаляють з аудиторії, а його роботу не перевіряють і не допускають до змагального рейтингу.

До місця проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії учні, направлені журі та організаційним комітетом II етапу, прибувають організовано в супроводі призначеної особи, яка несе відповідальність за безпеку, життя і здоров'я членів команди під час переїзду.

Організаційний комітет, журі та предметно-методична комісія.

Персональний склад організаційного комітету, журі та предметно-методичної комісії III етапу учнівських олімпіад визначено наказом Департаменту освіти і науки Запорізької ОВА від 29.10.2024 № 458.

Голова організаційного комітету відповідає за порядок організації III (обласного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії, а саме:

- формує склад організаційного комітету і розподіляє повноваження між його членами;
- проводить необхідні заходи за участю організаційного комітету;
- забезпечує після проведення олімпіади оприлюднення зміст завдань та їх розв'язання, а також результатів участі у змаганні всіх здобувачів освіти, які були заявлені на попередньому етапі.

Журі на чолі з призначеним головою:

- несуть відповідальність за збереження таємниці змісту завдань до початку проведення учнівської олімпіади;
- перевіряють і оцінюють роботи учасників та забезпечують об'єктивність перевірки та оцінювання робіт;
- позбавляють учасників права участі в учнівській олімпіаді за порушення правил (спільно з головою організаційного комітету).
- підводять підсумки перевірки робіт;
- проводять у разі розпорядження голови журі апеляцію для учасників, які подали голові журі апеляційні заяви;
- подають пропозиції щодо нагородження переможців дипломами I, II та III ступенів;
- у разі призначення відбірково-тренувальних зборів рекомендують персональний склад учасників з-поміж переможців III етапу;
- рекомендують склад команди для участі в IV етапі учнівської олімпіади за результатами виконання олімпіадних робіт та участі у відбірково-тренувальних зборах.
- забезпечують колегіальність і відкритість ухвалення рішень. Усі спірні питання вирішуються на засіданнях простою більшістю голосів при голосуванні всіх присутніх членів журі.

Порушення членом журі нормативних актів, що регламентують проведення учнівських олімпіад та правил проведення, прописаних в наказі ДОН ЗОВА, дає підстави для відсторонення його від виконання обов'язків у поточному році та недопущення в майбутньому.

Предметно-методична комісія забезпечує:

- підготовку членами предметно-методичних комісій III (третього) обласного етапу комплектів завдань для кожного класу учнів;
- несе відповідальність за науковий рівень змісту завдань та персональну відповідальність за їх нерозголошення до моменту оприлюднення.

Документообіг при проведенні олімпіади.

Члени журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії заповнюють протоколи всіх засідань журі, організаційний комітет перевіряє на відповідність заявки з попереднього II (районного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії та готує заявку на участь команди в IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад та звіт про проведення попередніх етапів у відповідності до чинного порядку, визначеного в наказі ДОН ЗОВА, додатки до наказів про нагородження переможців та про відрядження команд на наступний етап олімпіади, аналіз результатів олімпіад та пропозиції щодо їх поліпшення.

Документація з проведення III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії і роботи учасників зберігаються протягом року в ЗОШППО відповідальною особою.

Зміст, обсяг та рівень складності завдань.

Зміст завдань охоплює теми чинної навчальної програми з урахуванням програм поглибленого або профільного вивчення хімії. Завдання включають як задачі або тести, пов'язані з розділами шкільних курсів поточного року навчання, так і такі, які складені з врахуванням раніше вивченого матеріалу.

Завдання всіх класів містять 10 тестових завдань різних типів і рівня складності, три задачі, які потребують детального розв'язання з відкритою відповіддю. І одне завдання уявного (гіпотетичного) експерименту, відповідь на яке потребує не тільки певних знань, а й вміння планувати хімічний експеримент, описувати певні дії, ознаки, ефекти, знати призначення приладів тощо.

Тривалість виконання завдань – чотири астрономічні години (240 хвилин) для кожної паралелі.

При складанні завдань враховувалися загальні методичні рекомендації з підготовки обдарованих учнів до олімпіадних змагань з хімії з попередніх років, тому звертаємо окрему увагу на те, що, учасники III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії мають володіти не лише методами розв'язування і способами роботи з інформацією, передбаченими чинними навчальними програмами з предмету, але й спеціальними прийомами розв'язування олімпіадних задач для відповідних вікових груп здобувачів освіти, додатковими теоретичними знаннями і практичними навичками, які формуються і розвиваються в позаурочний час за рахунок додаткового опрацювання завдань попередніх років, спеціальної літератури, матеріалів спеціалізованих сайтів та загальною усталеною практикою проведення предметних олімпіад в Україні і інших країнах цивілізованого світу.

Найповніша детальна інформація, теми, рекомендована література доступна на сайті UkrChemOlimp (<https://www.ukrchemolimp.com/index.php>)

Корисними також будуть матеріали з сторінок:

Старий сайт Всеукраїнської олімпіади з хімії - <http://chemo.univer.kharkov.ua/olympiad.htm>

Фейсбук-сторінка Всеукраїнської олімпіади з хімії - [Facebook](#)

Ютуб канал Всеукраїнської олімпіади з хімії - [Youtube](#)

Інстаграм-сторінка Всеукраїнської олімпіади з хімії - [Instagram](#)